Lietas Nr. C32362713
Lietas arhīva Nr. CA-0550-16/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016.gada 15.jūnijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja Dz. Zvaigznekalna- Žagare,
tiesneši Ž.Žimante, M.Bebriša,
ar sekretāri I.Pelēkzirni,

piedaloties /pers. D/ pārstāvim zvērinātam advokātam Ralfam Beitiņam, MSIA „PORUKA NAMI" pārstāvim /pers. E/, /pers. F/ un viņa pārstāvei zvērinātai advokātei Astrai Kalējai,

atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja civillietu /pers. D/ prasībā pret MSIA „PORUKA NAMI" un /pers. F/ par uzņēmuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un MSIA „PORUKA NAMI" pretprasībā pret /pers. D/ par uzņēmuma līguma izpildi un neesoša parāda izpildījuma atprasījumu, sakarā ar /pers. D/ un viņas pārstāvja zvērināta advokāta Ralfa Beitiņa apelācijas sūdzībām par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 1.septembra spriedumu, un

konstatēja:

2013.gada 20.novembrī /pers. D/ Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā cēla prasību pret MSIA „PORUKA NAMI" un /pers. F/ par uzņēmuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1., 1403., 1404., 1415., 1592., 2300.pantu, 2301.panta pirmo daļu, 2302.panta pirmo daļu, lūdza atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža starp /pers. F/ prasītājas /pers. D/ vārdā kā pasūtītāju saskaņā ar Rīgas apgabaltiesas zvērināta notāra Rutas Rasnaces 2007.gada notariālo aktu un apliecinājumu reģistrā 2007.gada 17.februārī ar Nr.863 reģistrēto speciālpilnvaru 2007.gada 4.aprīlī ar SIA „PORUKA NAMI" kā uzņēmēju noslēgto uzņēmuma līgumu; piedzīt no /pers. F/ visus ar tiesāšanos saistītos izdevumus, t.sk., izdevumus sakarā ar valsts nodevas samaksu Ls 50 un kancelejas nodevas samaksu Ls 5,30.

Prasības pieteikumā norādīts, ka Rīgas apgabaltiesas zvērināta notāra Rutas Rasnaces 2007.gada notariālo aktu un apliecinājumu reģistrā 2007.gada 17.februārī ar Nr.863 reģistrēta speciālpilnvara, ar kuru /pers. D/ pilnvaroja /pers. F/ bez pārpilnvarojuma tiesībām saņemt projektēšanas uzdevumus, tehniskos noteikumus, atļaujas, veikt visus projektēšanas un saskaņošanas darbus, saņemt būvatļaujas, apmaksāt visus nepieciešamos rēķinus, veikt citus maksājumus, pārstāvēt prasītājas intereses visās administratīvajās un citās komisijās, kā arī nokārtot visas nepieciešamās formalitātes, kas saistītas ar daudzdzīvokļu mājas rekonstrukciju, kas atrodas uz zemes gabala /adrese/, zemesgrāmatas nodalījums Nr.1000 0011 1659, kadastra Nr./numurs A/, nodot ekspluatācijā rekonstruēto daudzdzīvokļu māju, nostiprināt prasītājas īpašuma tiesības uz to zemesgrāmatā, parakstīt nostiprinājuma lūgumu zemesgrāmatu nodaļai, iesniegt un saņemt visus nepieciešamos dokumentus un izziņas, saņemt zemesgrāmatu apliecību, sakarā ar doto uzdevumu pārstāvēt prasītājas intereses visās administratīvās iestādēs, VZD, Latvenergo, Latvijas Gāzē, Jūrmalas ūdens, Jūrmalas domē, Jūrmalas būvvaldē, noslēgt un parakstīt visus nepieciešamos līgumus ar attiecīgiem dienestiem, iesniegt un saņemt visus nepieciešamos dokumentus un izziņas, visur, kur tas būtu nepieciešams, prasītājas vietā parakstīties un sakarā ar augšminēto nokārtot visas formalitātes.

Pārkāpjot Civillikuma 2300.pantu, ka *pilnvarnieks nedrīkst pārkāpt viņam dotā uzdevuma robežas, [..]* un 2301.panta pirmo daļu, ka *speciālpilnvarnieki drīkst uzsākt tikai tādu darbību, ko prasa viņam uzdotās lietas raksturs, un kas stāv ar to nepieciešamā sakarā*, /pers. F/ prasītājas vārdā kā pasūtītājs saskaņā ar pilnvaru 2007.gada 4.aprīlī noslēdza ar SIA „PORUKA NAMI" uzņēmuma līgumu, ar kura 1.1.punktu SIA „PORUKA NAMI" kā uzņēmējs apņēmās veikt celtniecības darbu kompleksu - daudzdzīvokļu mājas rekonstrukciju, kas atrodas /adrese/, kas ietvēra šādus darbus: būves nesošo sienu mūrēšana, garāžas grīdas iebetonēšana, komunikāciju pārnešana, pārsedžu un pārsegumu montāža, tīra grīdas java M-250, jumts, hidroizolācija un apdare, fasādes apdares darbi, iekšējie apdares darbi dzīvokļos, apdares darbi un flīzēšana koplietošanas telpās (kāpņu telpas u.t.t.), komunikāciju ierīkošanas (ūdens, kanalizācija un ventilācija), skaņas izolācija starp stāviem un dzīvokļiem (dubultā izolācija garāžā), reģipša sienas, elektroinstalācija (līdz dzīvokļa skaitītājam), elektrības apkures uzstādīšana.

Saskaņā ar līguma 2.2., 2.3.punktu SIA „PORUKA NAMI" kā uzņēmēja veiktie darbi netika noformēti ar pieņemšanas nodošanas aktu un netika noslēgta atsevišķa līdzēju rakstiska vienošanās, kurā fiksētu līguma summu un apmaksas kārtība.

Par līgumu un tā izpildi /pers. F/ prasītāju nav informējis, kaut atbilstoši Civillikuma 2305.pantam *pilnvarniekam jādod savam pilnvarotājam norēķins par uzdevuma izpildīšanu un sevišķi par visiem pie tam bijušiem ieņēmumiem un izdevumiem.*

Noslēdzot līgumu, /pers. F/ kā SIA „PORUKA NAMI" valdes loceklis pārstāvēja arī uzņēmēju. Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2013.gada 12.aprīļa spriedumu pasludināts SIA „PORUKA NAMI" maksātnespējas process, /pers. F/ nelikumīgi noslēgtais līgums prasītājai var radīt nelabvēlīgas sekas.

2007.gada 4.aprīlī noslēdzot prasītājas vārdā līgumu, /pers. F/ rīkojās pretēji Civillikuma 1.pantam, ka *tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības*; 1415.pantam, ka *neatļauta un nepieklājīga darbība, kuras mērķis ir pretējs reliģijai, likumiem vai labiem tikumiem, vai kura vērsta uz to, lai apietu likumu, nevar būt par tiesiska darījuma priekšmetu*; pārkāpa 2300.pantu un 2301.panta pirmo daļu.

Atbilstoši Civillikuma 2302.panta pirmajai daļai, *ja pilnvarnieks ir pārkāpis sava pilnvarojuma robežas, tad viņa izdarītā darbība ir spēkā tikai tiktāl, ciktāl tā izpildīta saskaņā ar uzdevumu*. Pārējās pilnvarnieka darbības un uzņemtās saistības prasītājai nav saistošas, kas ir pamats prasīt līgumu atzīt par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža.

Civillikuma 1403.pants definē, ka *tiesisks darījums ir atļautā kārtā izdarīta darbība tiesisku attiecību nodibināšanai, pārgrozīšanai vai*

izbeigšanai; 1404.pants uzskaita piecus tiesiskam darījumam nepieciešamos nosacījumus, kas jāņem vērā katrā darījumā. Saskaņā ar Civillikuma 1592.pantu *neviens līgums, kas veicina kaut ko pretlikumīgu, netikumīgu vai negodīgu, nesaista.*

2014.gada 6.janvārī tiesā saņemti MSIA „PORUKA NAMI" administratora Mārtiņa Pevko paskaidrojumi, kuros atbildētāja prasību neatzīst sekojošu iemeslu dēļ.

Prasītāja noklusē, ka pilnvarojuma un uzņēmuma līguma noslēgšanas laikā, no 2007.gada 3.aprīļa līdz 2008.gada 9.aprīlim viņas laulātais /pers. L/ bija SIA „PORUKA NAMI" dalībnieks (50% daļas) un lēmumi pieņemti ar viņa atbalstu, t.sk., iecelta amatpersona /pers. F/ un noslēgts uzņēmuma līgums. Prasītāja to zināja, jo būvniecības - rekonstrukcijas laikā dzīvoja tajā pašā adresē, Jūrmalā, Poruka prospektā Nr.51, darbi noritēja viņas acu priekšā. Pēc būvniecības pabeigšanas prasītāja saņēma aktu par mazstāvu daudzdzīvokļu mājas pieņemšanu ekspluatācijā, reģistrēja īpašuma tiesības zemesgrāmatā, apstiprinot piekrišanu pilnvarnieka rīcībai, atsavināja dzīvokļus trešajām personām, bet solījumu samaksāt SIA „PORUKA NAMI" par materiāliem un darbu nepildīja. Nepatiess ir prasītājas viedoklis, ka atbildētājai daudzdzīvokļu māja bija jābūvē par brīvu, viņai neko nemaksājot un neieguldot. Tāmēm un izmaksām sekoja /pers. L/, kurš dzīvoja kopā ar prasītāju, tādēļ viņa zināja būvniecības izmaksas, bet ļaunprātīgi izmantoja SIA „PORUKA NAMI" uzticēšanos, maldinot ar solījumiem norēķināties pēc dzīvokļu pārdošanas.

2014.gada 23.decembrī MSIA „PORUKA NAMI" administrators tiesā iesniedza pretprasību par uzņēmuma līguma izpildi un neesoša parāda izpildījuma atprasījumu, kurā lūdza piedzīt no prasītājas 1 115 971,6 *euro*, pamatojoties uz sekojošo.

2007.gada 4.aprīļa uzņēmuma līgumā MSIA „PORUKA NAMI" apņēmās veikt daudzdzīvokļu mājas /adrese/ rekonstrukciju; prasītājas vārdā to parakstīja /pers. F/, pamatojoties uz speciālpilnvaru, kurā viņš pilnvarots nokārtot nepieciešamās formalitātes saistībā ar daudzdzīvokļu mājas rekonstrukciju. Prasītāja nepamatoti apgalvo, ka pilnvarnieks pārkāpa uzdevuma robežas, jo, lai rekonstruētu māju, bija nepieciešams slēgt uzņēmuma līgumu ar personu, kas šo darbu spēj veikt. SIA „PORUKA NAMI" spēju apliecina fakts, ka prasītāja tās rekonstruēto ēku 2009.gada 5.februārī pieņēma ekspluatācijā, par ko parakstīja aktu, atzīstot māju par derīgu, ierakstīja ēku zemesgrāmatā uz sava vārda un vēlāk pa daļām atsavināja. No tā MSIA „PORUKA NAMI" secina, ka prasītāja atzina ar uzņēmuma līgumu uzņemtās saistības par pienācīgi izpildītām. Pat, ja /pers. F/ pārkāpa dotā uzdevuma robežas, māju pieņemot ekspluatācijā, prasītāja apstiprināja līguma noslēgšanu, tādēļ līgums viņai ir jāpilda, kas izriet no Civillikuma 1518., 2329. un 2342.panta.

No uzņēmuma līguma prasītāja guva labumu, ieguva īpašumā rekonstruēto māju un viņai ir pienākums atlīdzināt šā labuma radīšanā ieguldīto. Ja prasītāja uzskata, ka uzņēmuma līgums atzīstams par spēkā neesošu, viņai jāatdod MSIA „PORUKA NAMI" viss mantiskais labums, kas iegūts no līguma, un jāatlīdzina visi ar mājas rekonstrukciju saistītie izdevumi.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka absolūti spēkā neesoši ir darījumi, kas uzskatāmi par nenotikušiem no paša sākuma; tiesību subjektu veiktās darbības šajā gadījumā ārēji atbilst tiesiskā darījuma pazīmēm, tomēr likumā paredzētu iemeslu dēļ tās neizraisa nekādas tiesiskās sekas. Arī judikatūrā atzīts, ka darījuma atzīšana par spēkā neesošu nozīmē to, ka darījums nav spēkā no tā noslēgšanas brīža.

Ja uzņēmuma līgums tiks atzīts par spēkā neesošu, jāpiemēro Civillikuma 2369., 2377.pants. 2369.panta komentārā norādīts, ka neesoša parāda izpildījuma atprasījumam ir trīs priekšnoteikumi: izpildījuma devējs ir devis saņēmējam izpildījumu; izpildījumam nav tiesiska pamata; izpildījuma devējs ir maldīgi pieņēmis, ka viņam jāizpilda saistība. Ar neesoša parāda izpildījuma atprasījumu var atprasīt izpildījumu, kas dots uz spēkā neesoša tiesiska darījuma pamata. Izpildījums ir apzināta un mērķtiecīga svešas mantas palielināšana, izpildījuma priekšmets var būt jebkāda mantiska vērtība, piemēram, darba izpildīšana, un izpildījuma priekšmetam ir jābūt nonākušam izpildījuma saņēmēja mantā, izraisot saņēmēja mantas pieaugumu. Saskaņā ar 2377.panta komentāru, ja līgums nav spēkā (..), tad darbu izpildīšanai nav bijis tiesiska pamata. Ja prasītājs ir izdarījis darbus, maldīgi domādams, ka to veikšana ir viņa pienākums, tad vienīgais izpildījuma atdošanas veids var būt darbu vērtības atlīdzība.

MSIA „PORUKA NAMI" uzskata, ka uzņēmuma līgums ir spēkā, atbildētāja to izpildīja un arī prasītājai ir pienākums izpildīt pielīgto, ko paredz Civillikuma 2223.pants- *tiklīdz pasūtījums izpildīts un atzīts par labu, pasūtītājam jāsamaksā uzņēmējam norunātā maksa.* Šo pienākumu prasītājai noteic līguma 2.10. un 3.2.punkts, bet 4.punktā aprakstīta līguma summa un norēķinu kārtība, ko veido : izpildīto darbu apjoms un tam nepieciešamo būvniecības materiālu vērtība (tiek noteikta saskaņā ar pavadzīmēm-rēķiniem, čekiem, līgumiem, tāmēm utt.); pasūtīto iekārtu vērtība (tiek noteikta saskaņā ar pavadzīmēm-rēķiniem, čekiem, līgumiem, tāmēm utt.); atlīdzība par veiktajiem darbiem 7 % apmērā no būvniecībai nepieciešamo materiālu vērtības un pasūtīto iekārtu vērtības.

Saskaņā ar grāmatvedības aprēķiniem mājas Poruka prospektā Nr.51, Jūrmalā, būvniecībā un rekonstrukcijā SIA „PORUKA NAMI" ieguldīja Ls 621 185,91, summai pieskaitot atlīdzību par veiktajiem darbiem 7 % jeb Ls 43 483, iegūst Ls 664 668,91, kam pieskaitot PVN (18 %) jeb Ls 119 640,40, iegūst Ls 784 309,31 jeb 1 115 971,6 *euro*, kas piedzenami no prasītājas.

2015.gada 25.martā tiesā saņemti /pers. F/ paskaidrojumi, kuros prasību viņš neatzīst, bet pretprasību uzskata par pamatotu, norādot sekojošus apsvērumus.

Atbildētājs parakstīja 2007.gada 4.aprīļa uzņēmuma līgumu, pamatojoties uz 2007.gada 17.februārī izsniegto speciālpilnvaru, kas viņam deva šādas tiesības, bet SIA „PORUKA NAMI" vārdā viņš līgumu parakstīja kā valdes priekšsēdētājs.

Atbildētājs izklāsta speciālpilnvaras un uzņēmuma līguma saturu, apgalvo, ka rīkojās pilnvarotājas interesēs, līgums noslēgts, lai veiktu mājas rekonstrukciju Poruka prospektā Nr.51, Jūrmalā un norēķinus. Būvniecība noritēja, prasītājai redzot, to uzraudzīja viņas laulātais /pers. L/, kam piederēja 50 % SIA „PORUKA NAMI" kapitāla, prasītāja ar savu rīcību piekrita pilnvarnieka darbībām, atzina ēku par labu esam un pieņēma ekspluatācijā, ierakstīja uz sava vārda zemesgrāmatā, izpārdeva dzīvokļu īpašumus, tāpēc uzņēmuma līgums viņai ir jāpilda, kas atbilst Civillikuma 1518., 2329., 2342.pantam. No līguma prasītāja guva mantisku labumu, pati par būvniecību nemaksāja, tāpēc viņai ir pienākums atlīdzināt rekonstrukcijā ieguldītos līdzekļus atbilstoši līgumam. Paskaidrojumos atkārtoti izklāstīti arī citi MSIA „PORUKA NAMI" rakstveida paskaidrojumos un pretprasībā norādītie argumenti.

2015.gada 27.martā tiesā iesniegti prasītājas pārstāvja paskaidrojumi par pretprasību, kuru prasītāja neatzīst sekojošu iemeslu dēļ.

Atbildētājai ir jāpierāda prasījuma pamats (spēkā esošs darījums) un saturs (dokumenti), kas nav izdarīts. Būvatļauja izsniegta, pamatojoties uz 2007.gada 3.aprīļa nomas līgumu, nevis uz 2007.gada 4.aprīļa uzņēmuma līgumu, ko /pers. F/ noslēdza pats ar sevi.

2013.gada 11.oktobrī Latvijas zvērinātu notāru padome sniedza viedokli par speciālpilnvarojuma apjoma nepietiekamību, lai slēgtu uzņēmuma līgumu, tāpēc prasītājai tas nav saistošs.

2013.gada 12.augusta zvērinātas revidentes /pers. M/ atzinumā secināts, ka 2007.gada 17.februārī reģistrētā speciālpilnvara taisīta pirms SIA „PORUKA NAMI" dibināšanas un nomas līguma noslēgšanas; uzņēmuma līguma noteikumi ir pretrunā ar nomas līguma noteikumiem; neviens no maksājumus pamatojošajiem dokumentiem nav attiecināms uz prasītāju, jo nav līguma, kas radītu tālākās sekas; atbildētājas iesniegtajiem dokumentiem piemīt iekšēji trūkumi, jo saskaņā ar 2010.gada 28.septembra MK noteikumiem Nr.916, „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība"

dokumentā nedrīkst būt dzēsumi, aizkrāsojumi, neatrunāti labojumi, svītrojumi vai papildinājumi, bet kļūdainos ierakstus pārsvītro un labojumus atrunā ar ierakstu „Labotam ticēt", apliecinot šo ierakstu ar labojumu veikušās personas personisko parakstu, kā arī norādot personiskā paraksta atšifrējumu un labojuma datumu. Šī prasība dokumentos nav ievērota, tiem nav juridiska spēka un tie nevar būt attiecināmi, pieļaujami un ticami pierādījumi. Iesniegtie dokumenti nesniedz patiesas ziņas par piegādes vietām, jo tajos būvmateriāli piegādāti uz dažādām vietām Jūrmalā un visā Latvijā, pavadzīmēs un rēķinos norādītais būvmateriālu apjoms ievērojami pārsniedz objektā nepieciešamos.

Prasītāja lūdz pretprasību noraidīt, atkārtoti izklāsta prasībā norādītos argumentus, papildus norādot uz Civillikuma 2304.pantu, ka *pilnvarnieks nedrīkst gūt no lietas peļņu sev pašam, bet viņam viss, ko viņš ar pilnvarojumu ieņēmis vai dabūjis, izņemot tikai to, ko pilnvarotājs no tā viņam piešķīris, kā arī visas uz uzdevuma pamata iegūtās lietas, tiesības un prasības, jāatdod pilnvarotājam, neizņemot arī to, ko viņš aiz maldības vai pārkāpjot pilnvarojumu saņēmis vairāk nekā pienācies*. No šīs normas izriet /pers. F/ pienākums nodot prasītājai būvniecības objektu un viņas tiesības to pieņemt, bet atbildības pienākums uz prasītāju nepāriet un saglabājas /pers. F/.

2015.gada 3.augustā tiesā saņemti prasītājas pārstāvja papildus paskaidrojumi, ka īpašumu /adrese/ prasītāja iegādājās par saviem līdzekļiem 2004.-2005.gadā. 2007.gada sākumā viņas vīrs /pers. L/ kopā ar /pers. N/ nolēma attīstīt šo īpašumu, tāpēc 2007.gada aprīlī izveidoja SIA „PORUKA NAMI", mutiski vienojoties, ka attīstītājs nevērsīs pret prasītāju nekādas prasības par finanšu ieguldījumiem. Lai to nostiprinātu, 2007.gada 3.aprīlī starp prasītāju un SIA „PORUKA NAMI" noslēgts nekustamā īpašuma nomas līgums, kurā saskaņā ar mutisko vienošanos 2.14.punktā atrunāts riska un zaudējumu paciešanas sadalījums, bet būvatļaujā norādīts, ka tā izsniegta uz nomas līguma pamata. 2007.gada 17.februārī speciālpilnvara /pers. F/ izrakstīta, lai viņš veiktu administratīvas darbības, nevis slēgtu saimnieciska rakstura līgumus.

Vienošanās starp SIA „PORUKA NAMI" dibinātājiem paredzēja, ka ar īpašuma attīstīšanu atbildētāja prasītājai kompensēs izmaksas, kas radās, iegādājoties un uzturot īpašumu, kas bija viņas obligāts priekšnoteikums sadarbībai ar SIA „PORUKA NAMI". Ar kompensāciju visiem prasītājas izdevumiem tika norunāta pušu starpā noslēdzama pirkuma līguma maksa un norunāts, ka SIA „PORUKA NAMI" atteiksies no tiesībām prasīt kompensāciju par nekustamā īpašuma uzlabojumiem. Atbildētāja uzņēmās risku ciest zaudējumus, ja nesaņems cerēto peļņu. Ieguldījumus īpašumā SIA „PORUKA NAMI" aizsargāja, noslēdzot nomas līgumu ar simbolisku maksu uz 50 gadiem. Citus līgumus prasītāja ar SIA „PORUKA NAMI" nav slēgusi. Ar ēkas rekonstrukciju un tās finansēšanu nodarbojās /pers. L/ un /pers. N/, viņa tajā neiesaistījās.

2008.gada 4.martā starp prasītāju un SIA „PORUKA NAMI" noslēgts pirkuma līgums, ar kuru viņa pārdeva īpašumu par EUR 800 000, līgums ierakstīts zemesgrāmatā.

2008.gada aprīlī /pers. O/ „PORUKA NAMI" kapitāldaļas pārdeva /pers. N/. 2008.gada 13.maijā prasītāja un SIA „PORUKA NAMI" parakstīja vienošanos par pirkuma līguma atcelšanu, kuras 3.punktā tās pamats norādīts - SIA „PORUKA NAMI" banka nav piešķīrusi kredītu un līdz ar to sabiedrība nespēs attīstīt iecerēto projektu; 5.punktā norādīts, ka puses viena pret otru neizvirzīs pretenzijas sakarā ar pirkuma līguma atcelšanu, t.sk., finansiālas. Ar to prasītāja saprata arī sabiedrības atteikšanos no pretenzijām sakarā ar īpašumā investēto.

Pretenzijas prasītājai nav izvirzītas, tikai 2013.gadā viņa uzzināja par 2007.gada 4.aprīļa uzņēmuma līgumu un uz tā pamata SIA „PORUKA NAMI" izrakstīto priekšapmaksas rēķinu Nr. P/2008/1 par summu Ls 664 668,91 bez PVN. Zvērinātu revidentu atzinumā teikts, ka atbildētājas bilancē šāds parāds un līgums nav atspoguļots.

2012.gada beigās /pers. N/ pieprasījis prasītājai izmaksāt 1 100 000 *euro* kā summu, kas investēta SIA „PORUKA NAMI". Prasītāja uzskata, ka 2007.gada 4.aprīļa uzņēmuma līgums un priekšapmaksas rēķins Nr. P/2008/1 ir viltojumi, kam ir saistība ar /pers. N/. Tāpēc pretprasībai nav leģitīma pamata, bet /pers. N/ cenšas no prasītājas izspiest pieprasīto naudu, ko sākotnēji uzņēmās paciest kā savus riskus zaudējumu gadījumā.

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 1.septembra spriedumu /pers. D/ prasība noraidīta, bet MSIA „PORUKA NAMI" pretprasība apmierināta, no prasītājas MSIA „PORUKA NAMI" labā piedzīti EUR 1 115 971,60 un atbildētājai noteiktas tiesības saņemt likumiskos 6 % gadā līdz sprieduma izpildei no šī summas; no /pers. D/ valsts ienākumos piedzīta valsts nodeva EUR 11 142,26. Pirmās instances tiesa spriedumu motivēja sekojoši.

Citējot Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, 104.panta pirmo daļu, 97.panta pirmo daļu, nodibināts, ka /pers. D/ 2007.gada 17.februārī izdeva speciālpilnvaru, ar kuru pilnvaroja /pers. F/ viņas vārdā saņemt projektēšanas uzdevumus, tehniskos noteikumus, atļaujas, veikt visus projektēšanas un saskaņošanas darbus, saņemt būvatļaujas, apmaksāt visus nepieciešamos rēķinus, veikt citus maksājumus, pārstāvēt viņas intereses visās administratīvajās un citās komisijās, nokārtot visas nepieciešamās formalitātes, kas saistītas ar daudzdzīvokļu mājas rekonstrukciju, kas atrodas uz zemes gabala Jūrmalā, Poruka prospektā Nr.51, zemesgrāmatas nodalījums Nr.100000111659, kadastra Nr./numurs A/, nodot ekspluatācijā rekonstruēto daudzdzīvokļu māju, nostiprināt viņas īpašuma tiesības uz to zemesgrāmatu nodaļā, parakstīt nostiprinājuma lūgumu zemesgrāmatu nodaļai, iesniegt un saņemt visus nepieciešamos dokumentus un izziņas, saņemt zemesgrāmatu apliecību, sakarā ar doto uzdevumu pārstāvēt viņas intereses visās administratīvās iestādēs, VZD, Latvenergo, Latvijas Gāzē, Jūrmalas ūdens, Jūrmalas Domē, Jūrmalas Būvvaldē, noslēgt un parakstīt visus nepieciešamos dokumentus un izziņas, visur, kur tas būtu nepieciešams, viņas vietā parakstīties un sakarā ar minēto nokārtot visas formalitātes. Pilnvara izdota bez pārpilnvarojuma tiesībām un derīga līdz uzdevuma izpildei.

2007.gada 4.aprīlī noslēgts uzņēmuma līgums starp pasūtītāju /pers. D/, kuras vārdā saskaņā ar 2007.gada 17.februāra pilnvaru rīkojas /pers. F/, un uzņēmēju SIA „PORUKA NAMI" par to, ka pasūtītājs uzdod, bet uzņēmējs apņemas veikt celtniecības darbu kompleksu – daudzdzīvokļu mājas rekonstrukciju, kas atrodas /adrese/. Nav strīda, ka daudzdzīvokļu māja /adrese/, ir rekonstruēta, pastāv strīds par 2007.gada 4.aprīļa uzņēmuma līguma spēkā esamību, vai /pers. F/, noslēdzot prasītājas vārdā uzņēmuma līgumu, ir pārkāpis pilnvarojuma robežas.

Saskaņā ar Civillikuma 2289.pantu, *ar pilnvarojuma līgumu viena puse (pilnvarnieks, uzdevuma ņēmējs) uzņemas izpildīt otrai (pilnvaras devējam, pilnvarotājam, uzdevuma devējam) – zināmu uzdevumu, bet pilnvaras devējs apņemas pilnvarnieka rīcību atzīt sev par saistošu.* Ar 2291.pantu noteikts, ka *pilnvarniekam var uzdot nevien vest atsevišķas un noteiktas lietas – ar speciālpilnvaru, - bet arī pārzināt visas pilnvarotāja lietas – ar universālpilnvaru, - kā arī tikai zināmas šķiras lietas – ar ģenerālpilnvaru.* 2300.pants paredz, ka *pilnvarnieks nedrīkst pārkāpt viņam dotā uzdevuma robežas, un viņam jārīkojas vispirms pēc pilnvarotāja norādījumiem.*

Ievērojot Civillikuma 2291.pantu, speciālpilnvarā nosaka konkrētu uzdevumu. 2007.gada 17.februāra speciālpilnvara nesatur uzdevumu slēgt līgumus par rekonstrukcijas un celtniecības darbu veikšanu, bet formalitāšu nokārtošana neaptver tādas darbības kā līgumu noslēgšana. Saskaņā ar Civillikuma 1504.pantu *darījumu iztulkojot jāskatās uz darījumā lietoto vārdu nozīmi, un ja tie nav divējādi saprotami, tad tie cieši jāievēro, ja vien nepierāda, ka tie nesaskan ar dalībnieku gribu.* Nav konstatēts, ka prasītāja, izsniedzot speciālpilnvaru, būtu piešķīrusi vārdam „formalitātes" citādu nozīmi, nekā to ir pieņemts lietot, t.i., tādu darbību veikšanu, kas vērstas uz normatīvajos aktos izvirzīto prasību izpildīšanu. Uzņēmuma līguma noslēgšanu kā obligātu priekšnosacījumu būvniecības veikšanai normatīvie akti neizvirza. Līdz ar to 2007.gada 4.aprīļa uzņēmuma līguma noslēgšana, pamatojoties uz 2007.gada 17.februāra speciālpilnvaru, ir ārpus piešķirtā pilnvarojuma robežām.

Neskatoties uz minēto, prasība nav apmierināma, jo saskaņā ar Civillikuma 1434.pantu, *piekrišanu var dot nevien pirms attiecīgās darbības, bet arī tad, kad to uzsāk, un pat vēlāk; pēdējā gadījumā to sauc par apstiprinājumu. Vēlāks apstiprinājums var būt noteikti izsacīts vai*

klusējot izdarīts un var attiekties nevien uz svešu, bet arī uz paša darbību, kā uz atļautu, tā arī uz neatļautu; 1435.pants noteic, ka *vēlākam apstiprinājumam ir atpakaļejošs spēks [..].* Tas nozīmē, ka apstiprinājums rada tādas pašas tiesiskās sekas, kādas pastāvētu, ja piekrišana būtu dota jau pirms attiecīgās darbības (tiesiskā darījuma).

Saskaņā ar Civillikuma 1518.pantu, *ja vietnieks pārkāpis viņam piešķirto varu vai ja viņam nemaz nav bijis vietnieka īpašību, tad otrs līdzējs var vērst savus prasījumus tikai pret viņu, ja vien atvietojamais nav vēlāk līgumu apstiprinājis.*

Ar Civillikuma 2329.pantu noteikts, *ja kāds vēlāk apstiprina savu lietu vešanu, kas uzsākta vai jau nobeigta bez viņa uzdevuma, tad lietveža tiesiskais stāvoklis ar to nepārgrozās, bet attiecībā uz lietu vešanas apstiprinātāju piemērojami pilnvarojuma līguma noteikumi.* Pārstāvamais savu apstiprinājumu lietveža darbībai var dot noteikti, bet var dot arī konkludenti, piemēram, izpildot lietveža noslēgtu līgumu. Pārstāvamais uzsākto vai jau pabeigto lietvedību var apstiprināt tikai kopumā (*skat. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā.- R.: Mans Īpašums, 1998, 610.lpp.*).

Lietā konstatēts /pers. D/ apstiprinājums /pers. F/ darbībām sakarā ar uzņēmuma līguma noslēgšanu un mājas rekonstrukcijas veikšanu. No 2009.gada 5.februāra akta redzams, ka /pers. D/ kā pasūtītāja pieņēma ekspluatācijā mazstāvu daudzdzīvokļu māju /adrese/. No zemesgrāmatas redzams, ka /pers. D/ nostiprināja īpašuma tiesības uz minēto īpašumu un atsavināja to pa daļām. Arī /pers. D/ noslēgtie līgumi – 2008.gada 4.marta nekustamā īpašuma pirkuma līgums, 2008.gada 13.maija vienošanās par pirkuma līguma atcelšanu, 2008.gada 4.marta zemes gabala kopīgās lietošanas līgums – apliecina viņas apstiprinājumu /pers. F/ darbībām, noslēdzot uzņēmuma līgumu un veicot mājas rekonstrukciju. /pers. D/ nevarēja būt nezināms, k a /adrese/, notiek mājas rekonstrukcijas darbi, jo īpašums robežojas ar citu viņai piederošu īpašumu, kurā prasītāja dzīvo; liecinieks /pers. N/ apstiprināja /pers. F/ paskaidrojumus, ka /pers. D/ piedalījās rekonstrukcijas procesā.

Vērtējot prasītājas argumentu, ka būvniecības tiesiskais pamats bija 2007.gada 3.aprīļa nomas līgums, nevis 2007.gada 4.aprīļa uzņēmuma līgums, tiesa atzina, ka ar nomas līguma 1.2.punktu nekustamais īpašums – zemes gabals ar kopējo platību 1 914 m^2 pēc adreses /adrese A/, tika nodots lietošanā nomniekam SIA „PORUKA NAMI" viesnīcas ierīkošanai, bet no būvatļaujas Nr.98J redzams, ka ir apstiprināts būvprojekts – viesnīcas ēkas rekonstrukcija par mazstāvu daudzdzīvokļu māju. Būvatļauja izdota, pamatojoties uz zemesgabala īpašuma vai lietošanas tiesības un apbūves tiesības apliecinošiem dokumentiem – zemesgrāmatu nodalījums Nr.5325 un Nr.100000111659, kadastra Nr./numurs B/, 2007.gada 3.aprīļa Nomas līgums.

Izskatāmās lietas priekšmets nav būvniecības atbilstība normatīvajiem aktiem un valsts iestādes apbūvi pamatojošiem dokumentiem. 2007.gada 3.aprīļa nomas līgums ir apbūves tiesības pamatojošs dokuments, bet 2007.gada 4.aprīļa uzņēmuma līguma uzdevums ir regulēt pašu būvniecības procesu. Jēdzieni „apbūve" un „būvniecība" nav identiski.

Apstiprinot /pers. F/ darbības, /pers. D/ faktiski atzina par saistošu 2007.gada 4.aprīļa uzņēmuma līgumu un no tā izrietošās saistības. Saskaņā ar Civillikuma 2223.pantu, *tiklīdz pasūtījums izpildīts un atzīts par labu, pasūtītājam jāsamaksā uzņēmējam norunātā maksa.* Tādu pienākumu prasītājai nosaka arī uzņēmuma līguma 2.10., 3.2.punkts, bet 4.1.punktā noteikts līguma summas aprēķins, ka tajā ietilpst šādas pozīcijas: 1) izpildīto darbu apjoms un tam nepieciešamo būvniecības materiālu vērtība (tiek noteikta saskaņā ar pavadzīmēm-rēķiniem, čekiem, līgumiem, tāmēm utt.); 2) pasūtīto iekārtu vērtība (tiek noteikta saskaņā ar pavadzīmēm-rēķiniem, čekiem, līgumiem, tāmēm utt.); 3) atlīdzība par veiktajiem darbiem 7 % apmērā no būvniecībai nepieciešamo materiālu vērtības un pasūtīto iekārtu vērtības.

Saskaņā ar tāmi, ko sastādījis atbildētājas administrators, daudzdzīvokļu mājas /adrese/, būvniecībā un rekonstrukcijā SIA „PORUKA NAMI" ieguldīja Ls 621 185,91. Atlīdzība par veiktajiem darbiem ir Ls 43 483, bet PVN 18 % Ls 119 640, kopā Ls 784 309,31. Aprēķinus ap liecina lietai pievienotās pavadzīmes, rēķini, maksājumu uzdevumi, tāmes, akti, izziņa par izpildīto darbu vērtību, piegādes līgumi, līgumi ar darbu izpildītājiem, preču vai pakalpojumu dokumentu reģistri, konta pārskati. Prasītāja atzīst samaksas neveikšanu, uzskatot, ka uzņēmuma līgums viņai nav saistošs; atbilstoši Civillikuma 1838.pantam samaksas izdarīšana jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Kaut prasītājas pārstāvis apstrīd virkni lietai pievienoto pavadzīmju, t.k., tajās norādīta cita piegādes vieta, tiesai šos iebildumus nav ņēmusi vērā un nav apšaubījusi dokumentu attiecināmību, jo SIA „PORUKA NAMI" nodibināta ar vienu mērķi - rekonstruēt māju /adrese/ un tai bija tikai viens objekts, kas nozīmē, ka citu komercdarbību SIA „PORUKA NAMI" nav veikusi un attiecīgi tās iesniegtie dokumenti pamato mājas /adrese/, rekonstrukciju un tās izdevumus.

Apstāklis, ka sabiedrības bilancē parāds nav atspoguļots, neatbrīvo prasītāju no saistībām, kas izriet no uzņēmuma līguma un Civillikuma, bet var radīt priekšnoteikumus atbildībai pret valsti, neveicot grāmatvedības uzskaiti atbilstoši likumam.

Vadoties no Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punkta, kas no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvo administratoru, 42.pantu, kas regulē tiesas izdevumu piedziņu valsts ienākumos, par pretprasības summu EUR 1 115 971,60 valsts nodevu tiesa aprēķinājusi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta f) apakšpunktu EUR 11 142,26 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu un Civillikuma 1765.pantu noteiktas piedzinējas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus.

/pers. D/ un viņas pārstāvis zvērināts advokāts Ralfs Beitiņš par spriedumu iesniedza apelācijas sūdzības, kopā spriedumu pārsūdzot pilnā apjomā.

/pers. D/ pārstāvis zvērināts advokāts Ralfs Beitiņš apelācijas sūdzībā spriedumu pārsūdz daļā, ar kuru noraidīta prasība pret MSIA „PORUKA NAMI" un /pers. F/ par uzņēmuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu, līdz apmierināt prasību un piedzīt no /pers. F/ tiesāšanās izdevumus, jo apmierinot prasību, pretprasības apmierināšana nav iespējama. Apelācijas sūdzība pamatota sekojoši.

Spriedumā nav motivēts, kāpēc Civillikuma 1434., 1435.pants attiecināti uz uzņēmuma līgumu, un kāpēc pieņemšanas akta parakstīšana tiek saistīta ar šo darījumu. Nemotivēts ir arī tiesas pieņēmums, ka 2008.gada 4.marta pirkuma līgums, 2008.gada 13.maija vienošanās par tā atcelšanu, 2008.gada 4.marta zemesgabala kopīgas lietošanas līgums apliecinot prasītājas piekrišanu /pers. F/ darbībām, noslēdzot uzņēmuma līgumu un veicot mājas rekonstrukciju.

Spriedumā nav vērtēts, ka prasītāja ar SIA „PORUKA NAMI" pilnībā norēķinājās, noslēdzot pirkuma līgumu, taču atbildētāja neizmantoja iespēju īpašumu izpirkt un pirkuma maksu nesamaksāja.

/pers. F/ un liecinieks /pers. N/ nesniedza ticamu informāciju par prasītājas dalību dzīvojamās mājas būvniecībā un rekonstrukcijā, un tiesa nav motivējusi, kādēļ tā tic šai informācijai, neskatoties uz minēto personu interesi lietas iznākumā.

Apstrīdot uzņēmuma līgumu, zūd pretprasības pamats (spēkā esošs un izpildāms darījums), savukārt, dokumenti, kas apliecina prasījuma mantisko apjomu, ir ar būtiskiem defektiem. Nav saprotams, kāpēc tiesa ignorē pierādījumu pieļaujamības noteikumus pavadzīmju un citu maksājumus apliecinošu dokumentu noformēšanā.

Atzīstot, ka lietas izskatīšanas priekšmets nav būvniecības procesa tiesiskuma un atbildības izvērtēšana dokumentiem, tiesa spriedumu balsta uz neatļautiem pierādījumiem (pavadzīmēm, rēķiniem), kuros ir neatrunāti labojumi, dzēsumi, pierakstījumi.

Uzņēmuma līguma spēkā esamība nav atkarīga no tā, vai jēdzieni „būvniecība" un „apbūve" ir vai nav identiski, jo galvenais dokuments būvatļauja ir vērtējams kritiski un kā nepietiekams.

Nepamatota ir tiesas atsauce uz Civillikuma 2223.pantu, jo pēc rekonstrukcijas īpašums tika atsavināts SIA „PORUKA NAMI" par cenu, kas atbilda būvniecības objekta cenai, ieskaitot atbildētājas ieguldījumus, tāpēc vēlreiz prasīt no /pers. D/ šos ieguldījumus nav pamata.

Tas, ka SIA „PORUKA NAMI" nebija citu objektu, nepierāda būvmateriālu ieguldīšanu strīdus objektā, jo pavadzīmes kā nepieļaujami pierādījumi nav izmantojamas sprieduma sastādīšanā.

/pers. D/ savā apelācijas sūdzībā spriedumu pārsūdz daļā par pretprasības apmierināšanu un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz sekojošiem argumentiem.

Piekrīt tiesas atzītajam, ka uzņēmuma līgums noslēgts ārpus pilnvarojuma robežām, bet nepiekrīt tiesas viedoklim, ka viņa zināja par šāda līguma noslēgšanu un tā noteikumiem, jo lietā par to pierādījumu nav. Prasītāja atkārtoti izklāsta rakstveida paskaidrojumos norādīto par 2008.gada 4.marta pirkuma līguma un 2008.gada 13.maija vienošanās noslēgšanas apstākļiem, īpaši atsaucas uz vienošanās 5.punktu, kurā puses apņēmās neizvirzīt viena pret otru nekādas pretenzijas, ko prasītāja attiecina arī uz SIA „PORUKA NAMI" ieguldījumu viņai piederošajā īpašumā. Pārdodot īpašumu atbildētājai, prasītāja pirkuma cenā ņēma vērā pircējas izdarīto ieguldījumu, kas juridiski dzēsa iepriekšējās saistības par projekta attīstību.

Tiesa nav ņēmusi vērā prasītājas pašas ieguldījumu, iegūstot savā īpašumā zemi un pārbūvējamo ēku; nav ņēmusi vērā 2013.gada 12.augusta zvērinātas revidentes /pers. M/ atzinumu, ka pretprasībā norādītās saistības nav atspoguļotas SIA „PORUKA NAMI" grāmatvedībā, kas nozīmē nevis kļūdas grāmatvedības vešanā, bet saistību neesamību. Spriedumā nav pamatots, kādēļ citus līgumus (nomas, zemes kopīgas lietošanas, pirkuma u.c.) ir parakstījusi pati prasītāja, nevis pilnvarnieks, bet uzņēmuma līgumu, kas, iespējams, vispār neeksistē, parakstīja /pers. F/.

Pieņemšanas- nodošanas akta parakstīšana nenozīmē uzņēmuma līgumā pielīgto saistību atzīšanu, jo šādu kārtību paredzēja prasītājas parakstītais nomas līgums un bez objekta pieņemšanas ekspluatācijā viņa to nevarētu atsavināt atbildētājai. Līdz ar to tiesa nepamatoti pieņēma, ka nomas līguma izpildījums ir neesoša uzņēmuma līguma izpildījums, savukārt, SIA „PORUKA NAMI" savus ieguldījumus atguva, pārņemot objektu īpašumā un radot /pers. D/ prasījuma tiesības par pirkuma maksas piedziņu.

Tiesa nav sniegusi pamatojumu Civillikuma 2304.pantā minētajam, no kā izriet /pers. F/ pienākums nodot prasītājai būvniecības objektu un viņas tiesības to pieņemt, taču atbildības pienākums uz prasītāju nepāriet un tā saglabājas atbildētājam.

Apelācijas sūdzībā iekļauts lūgums atbrīvot /pers. D/ no valsts nodevas samaksas par apelācijas sūdzības iesniegšanu, kas ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas tiesneša 2015.gada 9.oktobra lēmumu apmierināts.

/pers. F/ par apelācijas sūdzībām iesniedza paskaidrojumus, kuros tās neatzīst, norādot, ka spriedums ir likumīgs, taisnīgs un pamatots, sekojošu iemeslu dēļ.

Visi uzņēmuma līgumā pielīgtie darbi ir izpildīti un renovētā daudzdzīvokļu māja /adrese/ nodota ekspluatācijā. Uzņēmuma līgumu atbildētājs parakstīja, īstenojot prasītājas un viņas laulātā /pers. L/ interesi rekonstruēt /pers. D/ piederošo sabrukušo būvi, kaut tiesa atzina pilnvarojuma robežu pārkāpšanu. Bez speciālpilnvaras rekonstrukcija nebūtu iespējama un pilnvaras saturā ir atspoguļots tās izsniegšanas mērķis - veikt visas darbības, kas nepieciešamas, lai rekonstruētu daudzdzīvokļu māju /adrese/, sākot ar projektēšanu un beidzot ar nodošanu ekspluatācijā. Tāpēc nepiekrīt prasītājas argumentiem par uzdevuma robežu pārkāpšanu. Rekonstrukcijas laikā /pers. D/ pret to nekādus iebildumus neizteica, kaut darbi noritēja viņas acu priekšā un laulātais bija uzņēmējas SIA „PORUKA NAMI" līdzīpašnieks. Pieņemot objektu, prasītāja personīgi to izrādīja komisijai, izmantojot savā rīcībā esošās atslēgas. Tāpēc tiesa pamatoti vadījās no Civillikuma 1434., 1435., 2329.panta un atzina prasītājas piekrišanu pilnvarnieka darbībām.

/pers. D/ pārstāvis zvērināts advokāts Ralfs Beitiņš apelācijas instancē iesniedza arī papildus paskaidrojumus apelācijas sūdzībām, kuros atkārtoti izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un konkretizētas pavadzīmes, kurās prasītājas ieskatā pieļauti neatrunāti labojumi vai ir citi būtiski trūkumi, kas šos pierādījumus padara par nepieļaujamiem.

Papildus paskaidrojumus apelācijas instancē iesniedza arī /pers. F/, atkārtoti izklāstot lietas apstākļus un izskaidrojot, ka visās pavadzīmēs norādītie celtniecības materiāli ir izlietoti strīdus objekta rekonstrukcijai.

Tiesas sēdē /pers. D/ pārstāvis zvērināts advokāts Ralfs Beitiņš uzturēja prasību un apelācijas sūdzības, pamatojoties uz tajās norādītajiem argumentiem, pretprasību neatzina saskaņā ar rakstveida paskaidrojumos izteiktajiem iebildumiem.

Tiesas sēdē MSIA „PORUKA NAMI" pārstāvis /pers. E/ prasību un apelācijas sūdzības neatzina, uzturēja pretprasību uz tajā norādītā pamata.

Tiesas sēdē /pers. F/ prasību un apelācijas sūdzības neatzina, pretprasību atzina, pamatojoties uz rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Tiesas sēdē pēc atbildētāju lūguma kā liecinieki tika nopratināti /pers. N/ un /pers. AB/, kuri liecināja par ēkā /adrese/ veikto rekonstrukciju un prasītājas līdzdalību šajā procesā.

Liecinieks/pers. AC/ liecināja, ka īpašums /adrese/ iegādāts ar mērķi to attīstīt un gūt peļņu no dzīvokļu īpašumu pārdošanas, 2005.gadā īpašuma iegādei izlietoti arī viņa līdzekļi, par ko liecinieks tiesai uzrādīja maksājumu uzdevumus, apgalvojot, ka prasītāja ar viņu nav norēķinājusies.

Liecinieks/pers. AD/ liecināja, ka ir vadījis objekta būvniecību, rekonstruēto daudzdzīvokļu māju raksturoja kā īpaši augstas kvalitātes prasībām atbilstošu, kurā izmantoti ekskluzīvi būvmateriāli un veikta pilna iekšējā apdare, kā arī apliecināja, ka /pers. D/ un viņas laulātais par būvniecības darbiem izrādīja interesi un sekoja to norisei.

Motīvu daļa.

Pārbaudot lietas materiālus, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus un viedokli, liecinieku liecības, zvērinātas advokātes Astras Kalējas viedokli, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka /pers. D/ prasība pret MSIA „PORUKA NAMI" un /pers. F/ par uzņēmuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu nav pamatota un ir noraidāma, nav pamatotas arī prasītājas un viņas pārstāvja iesniegtās apelācijas sūdzības, bet MSIA „PORUKA NAMI" pretprasība pret /pers. D/ par uzņēmuma līguma izpildi un neesoša parāda izpildījuma atprasījumu ir pamatota un apmierināma, sekojošu apsvērumu dēļ.

Civillietu tiesas kolēģija vadās no Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas, ka *apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.*

Apelācijas sūdzībās spriedums tiek pārsūdzēts pilnībā, bet netiek apstrīdēti sekojoši pirmās instances tiesas lietā nodibinātie fakti.

2007.gada 17.februārī /pers. D/ izdeva speciālpilnvaru, ar kuru pilnvaroja /pers. F/ viņas vārdā saņemt projektēšanas uzdevumus, tehniskos noteikumus, atļaujas, veikt visus projektēšanas un saskaņošanas darbus, saņemt būvatļaujas, apmaksāt visus nepieciešamos rēķinus, veikt citus maksājumus, pārstāvēt viņas intereses visās administratīvajās un citās komisijās, nokārtot visas nepieciešamās formalitātes, kas saistītas ar daudzdzīvokļu

mājas rekonstrukciju, kas atrodas uz zemes gabala Jūrmalā, Poruka prospektā Nr.51, zemesgrāmatas nodalījums Nr.100000111659, kadastra Nr./numurs A/, nodot ekspluatācijā rekonstruēto daudzdzīvokļu māju, nostiprināt viņas īpašuma tiesības uz to zemesgrāmatu nodaļā, parakstīt nostiprinājuma lūgumu zemesgrāmatu nodaļai, iesniegt un saņemt visus nepieciešamos dokumentus un izziņas, saņemt zemesgrāmatu apliecību, sakarā ar doto uzdevumu pārstāvēt viņas intereses visās administratīvās iestādēs, VZD, Latvenergo, Latvijas Gāzē, Jūrmalas ūdens, Jūrmalas Domē, Jūrmalas Būvvaldē, noslēgt un parakstīt visus nepieciešamos dokumentus un izziņas, visur, kur tas būtu nepieciešams, viņas vietā parakstīties un sakarā ar minēto nokārtot visas formalitātes. Pilnvara izdota bez pārpilnvarojuma tiesībām un derīga līdz uzdevuma izpildei.

2007.gada 4.aprīlī noslēgts uzņēmuma līgums starp pasūtītāju /pers. D/, kuras vārdā saskaņā ar minēto pilnvaru rīkojās /pers. F/, un uzņēmēju SIA „PORUKA NAMI", ko pārstāvēja tās amatpersona /pers. F/, par to, ka pasūtītājs uzdod, bet uzņēmējs apņemas veikt celtniecības darbu kompleksu – daudzdzīvokļu mājas rekonstrukciju, kas atrodas /adrese/.

Daudzdzīvokļu māja /adrese/, tika rekonstruēta. Noslēdzot prasītājas vārdā uzņēmuma līgumu, /pers. F/ rīkojās ārpus piešķirtā pilnvarojuma robežām.

Minētie fakti atbilstoši Civilprocesa likuma 430.panta trešajai daļai apelācijas instances tiesai nav jāpārbauda, jo apelācijas sūdzībās tie netiek apstrīdēti.

Noraidot /pers. D/ prasību un apmierinot MSIA „PORUKA NAMI" pretprasību, pirmās instances tiesa vadījās no Civillikuma 1434. un 1435.panta, kas regulē vēlāk izteiktu piekrišanu, 1518. un 2329.panta par lietvedības apstiprinājumu, 2223.panta par pasūtītāja pienākumu norēķināties, atzīstot, ka prasītāja deva apstiprinājumu /pers. F/ darbībām saistībā ar uzņēmuma līguma noslēgšanu un mājas rekonstrukcijas veikšanu, kas izpaudās objekta pieņemšanā ekspluatācijā, īpašuma tiesību nostiprināšanā zemesgrāmatā un objekta atsavināšanā pa daļām, gūstot no tā sev mantisku labumu, līdz ar to viņai ir pienākums norēķināties ar uzņēmēju par īpašumā izdarīto ieguldījumu.

Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas viedoklim un vadās no Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas, saskaņā ar kuru, *ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.*

Ievērojot minēto normu, Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas spriedumam, atzīstot tā motivāciju par pietiekamu un pamatotu.

Vērtējot apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, Civillietu tiesas kolēģija vadās no sekojošiem apsvērumiem.

Kaut prasītāja un viņas pārstāvis apgalvo, ka /pers. D/ nezināja par pilnvarnieka darbībām, t.sk., par uzņēmuma līguma noslēgšanu, no lietas materiāliem ir acīmredzams, ka viņas griba bija realizēt daudzdzīvokļu mājas /adrese/ renovāciju un tieši šādam nolūkam kalpoja 2007.gada 17.februārī /pers. F/ izdotā speciālpilnvara - veikt visas darbības, kas nepieciešamas, lai rekonstruētu daudzdzīvokļu māju /adrese/, sākot ar projektēšanu un beidzot ar nodošanu ekspluatācijā.

Saskaņā ar pašas prasītājas 2016.gada 22.aprīļa rakstveida paskaidrojumos norādīto, lai realizētu viņai piederošā nekustamā īpašuma attīstīšanu, 2007.gada aprīlī tika izveidota SIA „PORUKA NAMI". Kaut arī prasītāja apgalvo, ka starp viņu un SIA „PORUKA NAMI" kapitāldaļu īpašniekiem pastāvēja mutiska vienošanās par biznesa risku sadalīšanu, pierādījumi par šo faktu lietā nav iegūti.

Lietā nav ziņu, ka starp pusēm būtu pastāvējusi vienošanās par 2005.gadā nekustamā īpašuma iegādei samaksātajiem līdzekļiem. Tāpēc prasītājas un liecinieka /pers. N/ paskaidrotais par nekustamā īpašuma /adrese B/ iegādes apstākļiem 2005.gadā un izmaksām uz izskatāmo lietu neattiecas, jo par to nekādi prasījumi nav celti un nav iesniegti pierādījumi ne par pirkuma maksas ieskaitīšanu pušu savstarpējos darījumos, ne par kādu citu vienošanos šajā sakarā.

Lietā ir noskaidrots, ka /pers. D/ mērķis realizēt daudzdzīvokļu mājas /adrese/ renovāciju tika sasniegts. 2009.gada 5.februārī sastādīts akts par mazstāvu daudzdzīvokļu mājas pieņemšanu ekspluatācijā, kuru prasītāja parakstīja bez iebildēm /2.sēj., l.l.5-8/. Renovēto nekustamo īpašumu prasītāja pārdeva pa daļām, ko apliecina ieraksti zemesgrāmatā /2.sēj., l.l.9-21/, tādējādi realizējot mērķi gūt peļņu no objekta attīstīšanas.

Vispārzināms un nav jāpierāda fakts, ka būvniecības un rekonstrukcijas darbi nav iespējami bez naudas līdzekļu ieguldījuma. /pers. D/ lietā nav iesniegusi pierādījumus, ka viņa ēkas renovēšanā būtu ieguldījusi savus naudas līdzekļus, līdz ar to loģiski ir izsecināms, ka renovācija notika par SIA „PORUKA NAMI" naudas līdzekļiem, jo nevienas citas personas saistība ar nekustamā īpašuma renovēšanu lietā nav pierādīta.

Tiesa kritiski vērtē prasītājas apgalvoto, ka SIA „PORUKA NAMI" ieguldījumus apņēmās izdarīt bez atlīdzības, jo atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai, *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus.* Pierādījumi par SIA „PORUKA NAMI" apņemšanos renovēt prasītājai piederošo īpašumu bez atlīdzības un uz sava rēķina lietā nav iesniegti, un šāds apgalvojums pats par sevi ir pretrunā ar Komerclikuma 1.panta otrajā daļā definēto, ka komersants saimniecisko darbību veic peļņas gūšanas nolūkā.

Apgalvojumu, ka SIA „PORUKA NAMI" uzņēmās risku ciest zaudējumus, ja nesaņems cerēto peļņu, prasītāja pamato ar pušu starpā noslēgtā nomas līguma 2.14.punktu, kas paredz nomnieka (SIA „PORUKA NAMI") tiesības pēc rakstiskas saskaņošanas ar iznomātāju (/pers. D/) par saviem līdzekļiem veikt nekustamā īpašuma izmaiņas, uzlabošanas un labiekārtošanas darbus saskaņā ar nomnieka vajadzībām, un nomniekam nav tiesību prasīt no iznomātāja nekādas kompensācijas par īpašumā veiktajiem uzlabojumiem /5.sēj., l.l.53-57/.

/pers. D/ nomas līgumam piešķir lielu nozīmi un kā būtisku norāda apstākli, ka būvatļaujā Nr. 98-J tās izdošanas pamats norādīts zemesgabala lietošanas tiesība, pamatojoties uz 2007.gada 3.aprīļa nomas līgumu /5.sēj., l.l.48/. Tomēr tiesa uzskata, ka šim apstāklim lietā nav būtiskas nozīmes, jo būvatļaujas izdošanas pamats ir arī zemesgabala īpašuma tiesības apliecinošs dokuments un būvprojekts, būvatļauja ir tiesīgi izsniegta, par ko lietā strīds nepastāv. Būvatļaujas izsniegšanai uzņēmuma līguma noslēgšana nav nepieciešama, uzņēmuma līgums būvatļaujā nav jānorāda, jo neviena tiesību norma to neparedz, pie kam Civillikums pat nenoteic uzņēmuma līgumam obligātu rakstveida formu.

Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka izskatāmās lietas ietvaros nomas līgums uz pušu strīdu neattiecas, jo tā 1.punktā norādītais priekšmets ir nekustamā īpašuma /adrese/ nodošana nomniekam viesnīcas ierīkošanai uz līgumā noteikto termiņu, kas saskaņā ar līguma 5.2.punktu ir 50 gadi, t.i., līdz 2057.gada 3.aprīlim. Lietas materiāli neliecina par nomas līguma reālu izpildi un spēkā esamību.

Nomas līgumā nav norādes par iznomātajā īpašumā veicamo rekonstrukciju par mazstāvu daudzdzīvokļu māju, kas nav savienojama ar īpašuma izmantošanu viesnīcas ierīkošanai.

Tāpēc nepamatots ir /pers. D/ apelācijas sūdzībā apgalvotais, ka akta parakstīšanu par mājas pieņemšanu ekspluatācijā paredzējis nomas līgums un prasītājas paraksts šajā aktā nozīmējot nomas līguma saistību atzīšanu, nevis uzņēmēja saistību izpildes atzīšanu.

Ievērojot minēto, pretēji apelācijas sūdzībās apgalvotajam, Civillikuma 1434., 1435.pants ir attiecināmi uz pilnvarnieka noslēgto uzņēmuma līgumu un mazstāvu daudzdzīvokļu mājas pieņemšanas akta parakstīšana ir saistāma tieši ar šo darījumu, kā to pamatoti atzina pirmās instances tiesa. Ar šo rīcību prasītāja akceptēja pilnvarnieka darbību, kas rada tādas pašas tiesiskās sekas, kādas pastāvētu, ja piekrišana būtu dota jau pirms attiecīgās darbības (līguma noslēgšanas).

No pušu starpā 2008.gada 4.martā noslēgtā zemes gabala kopīgās lietošanas līguma un tā pielikumā esošā zemesgabala iekšējā sadalījuma plāna

/5.sēj., l.l.64/ redzams, ka prasītājas dzīvesvieta robežojas ar renovējamo objektu. Līdz ar to loģiski ir secināt, ka /pers. D/ nevarēja nezināt par būvniecību, un par pierādītu atzīstams fakts, ka objekta renovācija noritēja saskaņā ar viņas gribu. Pretējā gadījumā /pers. D/ būvniecību nebūtu pieļāvusi, būtu pret to izteikusi pretenzijas vai citādi reaģējusi, taču lietas materiālos šādu pierādījumu nav.

Tiesai nodibinot, ka objekta renovācija notika saskaņā ar īpašnieces gribu, viņas interesēs un viņas uzdevumā, par nepamatotu atzīstams prasītājas viedoklis, ka uzņēmumu līgumu /pers. F/ noslēdza pretēji Civillikuma Ievada daļas 1.pantam, kas regulē labas ticības principu, un 1415.pantam, saskaņā ar kuru, *neatļauta un nepieklājīga darbība, kuras mērķis ir pretējs reliģijai, likumiem vai labiem tikumiem, vai kura vērsta uz to, lai apietu likumu, nevar būt par tiesiska darījuma priekšmetu; tāds darījums nav spēkā.*

Līdz ar to nav pamata apmierināt /pers. D/ prasību pret MSIA „PORUKA NAMI" un /pers. F/ par uzņēmuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu un prasītājai šis līgums ir saistošs un jāpilda.

Lietas materiāliem neatbilstoši un nepierādīti ir /pers. D/ apgalvojumi, ka SIA „PORUKA NAMI" ieguldījums esot atlīdzināts ar 2008.gada 4.marta pušu starpā noslēgto nekustamā īpašuma pirkuma līgumu /5.sēj., l.l.58-60/. Līguma 2.punkta saturam neatbilstošs ir prasītājas apgalvotais, ka pirkuma maksas aprēķinā esot iekļauts pircējas ieguldījums īpašuma renovācijā.

Bez tam, pirkuma līguma rezultātā īpašuma tiesību pāreja nemaz nav notikusi, jo 2008.gada 13.maijā puses vienojās par pirkuma līguma atcelšanu /5.sēj., l.l.61/. Vienošanās 5.punktā puses apliecināja, ka viņiem nav nekādu savstarpēju pretenziju, t.sk., finansiālu, sakarā ar pirkuma līguma atcelšanu un apņēmās tādas neizvirzīt turpmāk.

Prasītāja nepamatoti attiecina šo vienošanās punktu uz izskatāmo strīdu, jo saskaņā ar Civillikuma 1504.pantu, *darījumu iztulkojot jāskatās uz darījumā lietoto vārdu nozīmi, un ja tie nav divējādi saprotami, tad tie cieši jāievēro, ja vien nepierāda, ka tie nesaskan ar dalībnieku gribu.*

Vienošanās priekšmets ir pušu starpā noslēgtais pirkuma līgums (4.punkts) un tajā nekas nav teikts, ka finansiālu pretenziju neesamība attiektos arī uz SIA „PORUKA NAMI" ieguldījumu atlīdzināšanu nekustamā īpašuma renovācijā.

Apstiprinot /pers. F/ kā pilnvarnieka darbības, /pers. D/ ir saistošs 2007.gada 4.aprīļa uzņēmuma līgums un no tā izrietošās saistības, kas atbilst Civillikuma 2223.pantā noteiktajam, ka *tiklīdz pasūtījums izpildīts un atzīts par labu, pasūtītājam jāsamaksā uzņēmējam norunātā maksa.*

Tādu pienākumu prasītājai nosaka arī uzņēmuma līguma 2.10., 3.2.punkts, bet 4.1.punktā noteikts līguma summas aprēķins, atbilstoši kuram aprēķināta arī MSIA „PORUKA NAMI" pretprasības summa.

/pers. D/ apelācijas sūdzību pamato ar 2013.gada 12.augusta zvērinātas revidentes /pers. M/ atzinumu /5.sēj., l.l.29-33/, uzskatot, ka tajā izteiktie secinājumi liecina par pretprasībā norādīto saistību neesamību.

Minētajā atzinumā norādīts, ka procedūras (atzinuma sastādīšanai) tika veiktas tikai un vienīgi ar nolūku, lai (/pers. D/) izmantotu šo informāciju, lai to iesniegtu Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūrā. Atzinumā arī norādīts, ka procedūras nav revīzija vai pārbaude, kas veikta atbilstoši Starptautisko Revīzijas standartu vai Starptautisko Pārbaudes uzdevumu standartu prasībām, tāpēc nekādi apliecinājumi nav sniegti, tikai konstatēti fakti. Viens no šādiem konstatētiem faktiem ir, ka SIA „PORUKA NAMI" apgrozījums 2007. un 2008. pārskata gadā bija 0,00 LV.

No minētā ir secināms, ka ar būvniecību saistītie rēķini nav bijuši iegrāmatoti.

Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas viedoklim, ka kļūdas grāmatvedībā var radīt priekšnoteikumus SIA „PORUKA NAMI" atbildībai pret valsti, taču rēķinu neatspoguļošana grāmatvedībā pati par sevi nepierāda saistību neesamības faktu, kā to apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzēji.

Līdz ar to pretprasībā norādīto saistību neatspoguļošana grāmatvedībā neatbrīvo prasītāju no saistībām, kas izriet no uzņēmuma līguma un Civillikuma.

Apelācijas sūdzībā prasītāja apgalvo, ka /pers. F/ pienākums nodot viņai būvniecības objektu un viņas tiesības to pieņemt, vienlaikus neuzņemoties nekādas saistības un visu atbildības pienākumu saglabājot pilnvarniekam, izriet no Civillikuma 2304.panta, atbilstoši kuram, *pilnvarnieks nedrīkst gūt no lietas peļņu sev pašam, bet viņam viss, ko viņš ar pilnvarojumu ieņēmis vai dabūjis, izņemot tikai to, ko pilnvarotājs no tā viņam piešķīris, kā arī visas uz uzdevuma pamata iegūtās lietas, tiesības un prasības, jāatdod pilnvarotājam, neizņemot arī to, ko viņš aiz maldības vai pārkāpjot pilnvarojumu saņēmis vairāk nekā pienācies. Pilnvarniekam jāatdod savam pilnvarotājam arī saņemtā vai saņemamā peļņa, augļi un procenti, kā arī viss, kas viņam bijis uzticēts uzdevuma izpildīšanai.*

Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka prasītāja minēto normu tulko neatbilstoši tās jēgai un strīda būtībai, jo izskatāmajā lietā nav pieteikti prasījumi par to, ka pilnvarnieks /pers. F/ pilnvarojuma rezultātā būtu saņēmis vairāk, nekā viņam pienācās, vai vispār būtu guvis sev peļņu, bet prasījumi pieteikti par to, ka pilnvardevēja nav norēķinājusies ar uzņēmēju par viņai piederošā nekustamā īpašuma renovāciju.

Pretprasības summu MSIA „PORUKA NAMI" administrators aprēķinājis Ls 784 309,31, kas atbilst EUR 1 115 971,60, norādot, ka tā aprēķināta saskaņā ar uzņēmuma līguma 4.1.punktu, ko veido ieguldījums Ls 621 185,91, atlīdzība par veiktajiem darbiem Ls 43 483, PVN 18 % Ls 119 640, kopā Ls 784 309,31 /2.sēj., l.l.22/.

Pretprasības summas pamatošanai MSIA „PORUKA NAMI" tiesā iesniegusi pavadzīmes, rēķinus, maksājumu uzdevumus, tāmes, aktus, izziņas par izpildīto darbu vērtību, piegādes līgumus, līgumus ar darbu izpildītājiem, preču vai pakalpojumu dokumentu reģistrus, kontu pārskatus un citus rakstveida pierādījumus, kas apkopoti lietas 2., 3. un 4. sējumā.

Vērtējot prasītājas un viņas pārstāvja iebildumus, ka minētie pierādījumi ir neatļauti, jo pavadzīmēs un rēķinos ir neatrunāti labojumi, dzēsumi, pierakstījumi, Civillietu tiesas kolēģija vadās nosekojošiem apsvērumiem.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka lietā nozīmīgus faktus un apstākļus, pamatojoties uz iesniegtajiem pierādījumiem, konstatē tiesa. Turklāt tiesai jāizvērtē pierādījumu izcelšanās veids, noformulēšanas kārtība, pierādījumu attiecināmība, pieļaujamība u.c. likuma prasības *(A. Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2003, 64.-65.lpp.).*

Civilprocesa likuma 95.panta pirmā daļa noteic, ka *tiesa pieļauj tikai likumā noteiktos pierādīšanas līdzekļus.*

Apelācijas instances tiesā iesniegtajos papildus paskaidrojumos prasītājas pārstāvis ir precizējis to pavadzīmju uzskaitījumu (kopā 38), kuras, viņaprāt, ir ar tādiem trūkumiem, kas nepieļauj izmantot pavadzīmes kā pierādīšanas līdzekli /5.sēj., l.l.150-155/. Saskaņā ar atbildētāju paskaidroto tiesas sēdē, šo apstrīdēto pavadzīmju kopējā summa veido Ls 45 060 jeb EUR 64 115,59.

Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka prasītāja nav pierādījusi savus iebildumus pret minēto pierādījumu pieļaujamību.

Tiesas sēdē izlases veidā pārbaudot pavadzīmju attiecināmību, apstiprinājumu neguva prasītājas iebildumi par 34.pozīcijā norādīto faktūrrēķinu par summu Ls 5 019,77, kas neattiecoties uz strīdus īpašumu, jo prece nogādāta saņēmējam Baldones pilsētas lauku teritorijā. Lietas 4. sējumā iesniegtie rakstveida pierādījumi apliecina pretējo - šīs preces piegādi objektam /adrese/, saskaņā ar līgumu un citiem darījumu pamatojošiem dokumentiem /4.sēj., l.l.88-97/.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka /pers. F/ papildus paskaidrojumā detalizēti ir izskaidrojis nepilnības iesniegtajās pavadzīmēs /5.sēj., l.l.167-171/, pamatoti norādot, ka visi materiāli ir ieguldīti objektā /adrese/.

Minētie paskaidrojumi ir vērtējami kopsakarā ar pirmās instances tiesas spriedumā atzīto, ka SIA „PORUKA NAMI" tika nodibināta ar vienu mērķi - rekonstruēt māju /adrese/, kas bija tās vienīgais objekts, un citu komercdarbību SIA „PORUKA NAMI" neveica, kas apelācijas sūdzībās netiek apstrīdēts un pierādījumi par pretējo lietā nav iesniegti.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka MSIA „PORUKA NAMI" ir pierādījusi savu pretprasību pret /pers. D/ un tā ir apmierināma.

Līdz ar to Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa lietas apstākļus ir novērtējusi vispusīgi un objektīvi, un pamatoti atzina prasītājas pienākumu izpildīt uzņēmuma līgumu un atlīdzināt MSIA „PORUKA NAMI" izdarītos ieguldījumus, bet apelācijas sūdzībās norādītie apstākļi tiesas sēdē neguva apstiprinājumu.

Lemjot par tiesas izdevumu piedziņu, Civillietu tiesas kolēģija vadās no Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.*

Tā kā saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punktu *no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos ir atbrīvoti administratori prasībās, kas celtas to personu labā, kurām ir pasludināts juridiskās personas maksātnespējas process,* MSIA „PORUKA NAMI" tiesas izdevumi nav bijuši un saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu to piedziņai no prasītājas nav pamata.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.*

Norma pēc jēgas ir piemērojama arī attiecībā uz atbildētāja pretprasības iesniegšanu, kuras summa saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta f) apakšpunktu ir EUR 1 115 971,60, par ko maksājama valsts nodeva EUR 11 142,26 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu no /pers. D/ valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi par tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu, kas saskaņā ar Pavēstu uzziņu lietā veido EUR 13,95 /5.sēj., l.l.135-137/. Tā kā pie prasības celšanas prasītāja šos izdevumus samaksāja EUR 6,41 apmērā, no viņas valsts ienākumos papildus piedzenami EUR 7,54.

Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētājiem būtu bijuši ar lietas vešanu saistītie tiesāšanās izdevumi, līdz ar to tiesai nav jālemj par to atlīdzināšanu atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta noteikumiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu – *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru.*

Atbilstoši šai normai atbildētājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no prasītājas likumiskos 6 procentus gadā, kā to noteic Civillikuma 1765.pants.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu /pers. D/ nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Saskaņā ar iepriekš minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 430., 432., 433., 434.panta, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

/pers. D/ prasību pret MSIA „PORUKA NAMI" un /pers. F/ par uzņēmuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu **noraidīt.**

MSIA „PORUKA NAMI" pretprasību pret /pers. D/ par uzņēmuma līguma izpildi un neesoša parāda izpildījuma atprasījumu **apmierināt.**

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, MSIA „PORUKA NAMI", reģistrācijas Nr.50003912321, labā EUR 1 115 971,60 (viens miljons viens simts piecpadsmit tūkstoši deviņi simti septiņdesmit viens *euro* 60 centi).

Noteikt MSIA „PORUKA NAMI", reģistrācijas Nr.50003912321, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 % (seši procenti) gadā no EUR 1 115 971,60 (viens miljons viens simts piecpadsmit tūkstoši deviņi simti septiņdesmit viens *euro* 60 centi).

Noteikt, ka piedzenamā summa ir ieskaitāma MSIA „PORUKA NAMI", reģistrācijas Nr.50003912321, kontā Nr.LV38RIKO0002220932761, AS „DNB banka".

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu EUR 11 142,26 (vienpadsmit tūkstoši viens simts četrdesmit divi *euro* 26 centi), kas iemaksājama kontā Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmējs: Valsts kase, reģ.Nr.90000050138**,** saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: civillietu identificējoši dati.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 7,54 (septiņi *euro* 54 centi), kas iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: civillietu identificējoši dati.

Noteikt /pers. D/ termiņu tiesas sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas pēc sprieduma spēkā stāšanās, iesniedzot Rīgas apgabaltiesā samaksu apliecinošus dokumentus par valsts labā piedzīto tiesas izdevumu samaksu.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 4.jūlijā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja Dz.Zvaigznekalna-Žagare

Tiesneši M.Bebriša

Ž.Žimante